

SAVREMENI DRUŠTVENI MEDIJI I RIZIČNA SEKSUALNA PONAŠANJA
MLADIH*mr Nela Jovanoski¹⁸⁹**Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srbije, Policijska uprava Subotica*

Apstrakt: *Seksualno ponašanje mladih nije samo pod uticajem individualnih intenzivnih promena s kojima se adolescenti suočavaju, nego je i pod uticajem društvenog okruženja. Današnja shvatanja mladih određena su procesom globalizacije i formiraju se pod izuzetno snažnim uticajem masovne kulture i medija. Lakoća korišćenja društvenih medija, njihova dostupnost velikom broju adolescenata, percipirana anonimnost vezano za pružanje osetljivih tema vezano za pružanje seksualnih informacija povećala su interesovanje istraživača za istraživanje veze između izloženosti seksualnom medijskom sadržaju i rizičnim seksualnim ponašanjima mladih što čini predmet ovog rada. Cilj rada je ukazivanje na značaj ispitivanja uticaja savremenih društvenih medija na rizična ponašanja mladih, sa posebnim osvrtom na to kako se seksualni sadržaji tumače i inkorporiraju u njihove živote.*

Ključne reči: *društveni mediji, rizična seksualna ponašanja, mladi, seksualni sadržaj*

UVOD

Adolescencija je period razvoja povezan sa seksualnim otkrivanjem, istraživanjem i preuzimanjem rizika (Abma et al. 2004). Ovaj razvoj ne počinje s praznog papira; mladi koriste saznanja iz svojih predhodnih iskustava da kreiraju seksualne scenarije kao smernice za buduće ponašanje (Gagnon, Simon, 2005). Seksualno ponašanje mladih nije samo pod uticajem individualnih intenzivnih promena s kojima se adolescenti suočavaju, nego je i pod uticajem društvenog okruženja. Moderni svet u kome preovladava ubrzani razvoj informaciono-komunikacione tehnologije, suočava nas sa novom realnošću, dešavaju se promene u savremenoj obrazovnoj paradigmi. Na seksualno ponašanje mladih osim porodice utiču vršnjaci, škola i masovni mediji. S jedne strane porodica i škola promovišu zdravo i odgovorno ponašanje mladih, dok s druge strane vršnjaci i mediji pružaju informacije koje požuruju seksualnu aktivnost mladih (L'Engle, Jackson, 2008).

Shvatanja mladih ljudi danas su u velikoj meri određena uključivanjem u sistem masovne edukacije i proces globalizacije. Mladi ljudi dobijaju medijske slike i poruke u vezi sa seksualnošću uglavnom posredstvom društvenih medija (Hodžić, Nikolić, 2002). Za razliku od svojih roditelja prihvataju da internet igra važnu ulogu u njihovom svakodnevnom životu. Brže i lakše pronalaženje informacija, veća mogućnost povezivanja te razvoj informatičnih znanja i veština (Tokunaga, 2010) mladima sigurno olakšava funkcionisanje u savremenom svetu, ali nosi sa sobom i mnoge rizike. Lakoća korišćenja interneta, osećaj anonimnosti na internetu, dostupnost različitim neprimerenim i potencijalno uznemirujućim sadržajima često mogu dovesti do mnogih opasnosti i rizičnih seksualnih ponašanja. Seksualno eksplicitni sadržaj je tako postao široko dostupan mladima, što je izazvalo zabrinutost među roditeljima i naučnom zajednicom oko potencijalno štetnih ishoda povezanih sa upotrebom seksualnog sadržaja.

¹⁸⁹ neladefektolog@gmail.com

Mnoga istraživanja i klinička praksa potvrdili su da postoje određene karakteristike koje neku decu i mlade čine rizičnijim za izloženost seksualnom sadržaju u medijima. Te karakteristike koje se navode su uzrast, pol, poteškoće u socijalizaciji, vremenski period korišćenja masovnih medija (Cho, Cheon, 2005), nedostatak emocionalne topline od strane roditelja i nedostatak nadzora (Valcke et al. 2007).

Mladi, uzrast od 10-24 godine, čine trećinu svetske populacije, što predstavlja budućnost i veliki potencijal. Ova populacija tek treba da ostvari svoju reproduktivnu funkciju i njihovo reproduktivno zdravlje je veoma značajno sa individualnog i socijalnog aspekta (Stanković, 2007) Ponašanje mladih i stavovi prema reproduktivnom i seksualnom zdravlju mogu u budućnosti definisati demografsku situaciju u Srbiji (Radovanović et al. 2010).

Prema rezultatima EU Kids Online (2018) istraživanja, mladi u R Srbiji (86%) internet koristi na svakodnevnom nivou, što ih gotovo izjednačava sa decom i mladima iz drugih evropskih zemalja (Norveška, Italija). Po sopstvenim izjavama internetu pristupaju sa mobilnog/pametnog telefona. Najčešće slobodno vreme provode na internetu, bez odgovarajućeg uvida roditelja/staratelja u njihove aktivnosti. U proseku provode uz digitalne medije oko 4 sata, a vikendom i do 7 časova, nevezano uz izvršavanje školskih obaveza. Vreme najčešće provode na društvenim mrežama i platformama, od kojih su najzastupljenije Facebook, Instagram i Youtube. Svaki drugi se u proteklih godinu dana susreo sa sadržajem seksualne prirode. Skoro trećina mladih (uzrasta 11-17 godina) je pristupila veb sajtu pornografskog sadržaja, a najviše ih je mladih od 15-17 godina, gde 43% mladih muškog pola i 6% ženskog pola pristupa svakodnevno (Kuzmanović et al.,2019).

Nedovoljna znanja kao i prihvaćanje mnogih netačnih informacija od vršnjaka ili iz medija, razlog su nepoznavanja posledica rizičnog seksualnog ponašanja (Šikanić Dugić, 2010). Mediji su puni tema o seksualnosti, no prave informacije su često nepotpune. Razgovor o seksualnom odnosu u nekim sredinama je i danas društveni tabu, a seksualno prenosive infekcije još uvek nose stigmatu i podsvesni osećaj krivice (Dabo et al., 2008). Naučno je potvrđeno da adolescenti reaguju brzo, iznenada i prenaglašeno. Impulsivni mladi ljudi su skloni eksperimentisanju i avanturizmu, te donose nepromišljene odluke u vezi sa seksualnim ponašanjem (Sedlecki, 2001).

Postavlja se pitanje kako se mladi nose sa širokim spektrom savremenih medija koji su im dostupni, kako procenjuju i tumače seksualni medijski sadržaj, te da li prepoznaju rizike u svom seksualnom ponašanju.

RIZIČNO SEKSUALNO PONAŠANJE MLADIH I SEKSUALNI MEDIJSKI SADRŽAJ

Budući da su mladi ljudi podložniji uticaju medija od starijih, izražena je zabrinutost da bi izloženost seksualno eksplicitnim slikama i video snimcima mogla biti povezana sa nerealnim očekivanjima od seksualnih odnosa i rizičnom seksualnom aktivnošću (Rice et al., 2012).

Rizično seksualno ponašanje manifestuje se rastućim udelom mladih koji su seksualno aktivni, sve većim brojem onih koji prvo polno iskustvo doživljavaju u ranoj adolescenciji (pre 16. godine života) i snižavanjem prosečnog uzrasta kada se prvi polni odnos ostvaruje. (Sedlecki,2001). Prva seksualna iskustva mladi retko planiraju i ne koriste neophodna kontraceptivna sredstva iz neznanja ili zbog pasivnosti. Rano stupanje u seksualne odnose, uz druge oblike rizičnog ponašanja kao što su seksualni odnos pod uticajem alkohola ili psihoaktivnih supstanci doprinosi seksualnom odnosu sa više partnera, ali i opasnost od seksualnog zlostavljanja i uvođenja u svet prostitucije i kriminala. (Dabo et al., 2008).

Mladi koriste internet u različite svrhe, kao što je održavanje kontakta sa prijateljima ili partnerima. Konkretno neki od njih su ga koristili za onlajn seksualne aktivnosti, posebno za sajber seks. Istraživanje onlajn seksualne aktivnosti među mladima pokazuje da oni aktivno istražuju internet tražeći seksualni materijal i često komuniciraju o temama seksualne prirode (Braun et al., 2009). Dok se onlajn seksualna aktivnost može posmatrati kao sredstvo seksualnog istraživanja, važno i zdravo u kontekstu razvoja adolescenata, takve aktivnosti se takođe mogu kategorisati kao rizična ponašanja, koja potencijalno povlače negativne posledice i iskustva (Baumgartner et al.2010).

Tipovi seksualnog sadržaja savremenih medija uključuju i “seksting” i gledanje seksualno eksplicitnih veb lokacija. Seksting se često definiše kao slanje i primanje nagih i polunagih fotografija ili video snimaka putem mobilnog telefona, interneta ili e-pošte (Mitchel et al.2012). Prevalencija

slanja seksualiziranih poruka kod američkih adolescenata kreće se od 10% do 35% (Klettke et al., 2014), kod evropskih adolescenata navodi se prosečna prevalencija od 3,4% (Baumgarnter et al., 2014). Istraživanje koje je sprovedeno kod belgijskih adolescenata navodi kako je 11,1% mladih slalo seksualizirane poruke (Van Ouytsel et al., 2014) dok je u Hrvatskoj sprovedeno jedno istraživanje u kojem je njih 39% barem jednom u životu poslalo seksualiziranu poruku (Vrselja et al., 2015). Istraživanja upućuju na nekoliko mogućih motiva za slanje seksualiziranih poruka a to su flertovanje, održavanje intimnosti u partnerskom odnosu, vrste eksperimentisanja ali i pritiska od strane partnera (Cooper et al., 2016).

Što se tiče izloženosti seksualno eksplicitnim veb lokacijama, studija mladih iz 2005. godine SAD starosti 10-17 godina otkrila je da je 42% mladih bilo izloženo internet pornografiji u godini dana a da je pri tome više od polovine izloženosti bilo neželjeno (Wolak et al., 2007).

Istraživanje Petera i Valkenburga (2016) odnosi se na povezanost gledanja porografskog sadržaja i drugih rizičnih seksualnih ponašanja upućuje na to da je korišćenje pornografije povezano s popustljivijim seksualnim stavovima. Što bi značilo da su mladi koji su skloniji gledanju pornografskog sadržaja spremniji ući u seksualni odnos, da imaju nedefinisane porodične odnose, niže samopoštovanje i da su manje zadovoljni svojim životom.

Treba uzeti u obzir da je u modernom društvu sadržaj koji pružaju masovni mediji i društvene mreže hiperseksualiziran, a seksualni sadržaji “iskaču” gotovo na svakom mestu i koliko god se trudili, poprilično ih je teško izbeći (Ybarra et al. 2014).

ISTRAŽIVANJE POVEZANOSTI SAVREMENIH DRUŠTVENIH MEDIJA I RIZIČNIH SEKSUALNIH PONAŠANJA MLADIH

Danas internet i savremeni društveni mediji predstavljaju pristupačan način za otkrivanje i istraživanje ljudske seksualnosti bez restriktivnih seksualnih standarda (Griffiths, 2012). Proširen pristup seksualno eksplicitnom sadržaju i pornografiji; koji zajedno sa realnošću razvoja i istraživanja seksualnog identiteta mladih, znači da je veća verovatnoća da će mladi biti izloženiji seksualno eksplicitnom sadržaju nego adolescenti predhodnih generacija (Ballester- Arnal et al., 2016). Zaista, značajan broj adolescenata je prijavio svoje prvo seksualno iskustvo na mreži (Gravningen et al., 2016). U nekoliko studija istraživači su otkrili da nenamerno izlaganje seksualnim medijima u detinjstvu i adolescenciji često ima negativne efekte kao što su šok, gađenje ili sramota, i da ovi efekti mogu biti trajni (Bushman, Cantor, 2003).

Čini se da korišćenje seksualnih medija povećava motivaciju za slanjem seksualnih poruka (Van Ouytsel et al., 2014). Ukoliko smatramo da je slanje seksualiziranih poruka moguće rizično ponašanje, i da se poruke mogu slati ne samo putem mobilnih telefona nego i preko različitih društvenih mreža, onda se svakako može očekivati da su te poruke povezane i sa nekim drugim rizičnim seksualnim ponašanjem, poput korišćenja seksualno eksplicitnog materijala (Burić et al., 2018). Npr. upotreba selfija, služi da se stiču pratoci i način je predstavljanja sebe na društvenim mrežama, te zbog veće izloženosti na društvenoj mreži mladi imaju veću verovatnoću da postanu sajber žrtve (Young et al. 2016). Žrtve pornografije i osvetničke aktivnosti su upravo bile tinejdžerke koje su slale seksualne slike zbog pritiska nekog momka. Većinu privatnih fotografija prosledio je i poslao bivši momak (Kancelarija Ujedinjenih nacija za droge i kriminal; UNODC, 2014).

Da društvene mreže mogu potencijalno dovesti i do prisile mladih na neželjene radnje vezano za njihovu seksualnost ili seksualno rizično ponašanje pokazalo je i istraživanje Ybarra et al. (2008) sprovedeno na uzorku od 1588 mladih osoba, uzrasta od 10-15 godina. Cilj istraživanja je bio da utvrdi koliko su mladi izloženi seksualnom podvođenju putem Interneta (neželjenim zahtevima za razgovor o seksualnim odnosima, zahtevima za davanje ličnih seksualnih podataka ili zahtevima da urade seksualne radnje) i seksualnom uznemiravanju (zlobni ili neprimereni komentari, širenje glasina). Rezultati istraživanja su pokazali da je 15% od ukupnog uzorka bilo izloženo seksualnom podvođenju u predhodnoj

godini, 4% je saopštio da se takav incident dogodio putem društvenih mreža, a 9% je saopštilo da su doživeli seksualno uznemiravanje putem društvenih mreža.

Obzirom na dostupne seksualne sadržaje na internetu, jedno od istraživanja pokazalo je kako većina ispitanika smatra kako seksualni sadržaj doprinosi promeni njihovog raspoloženja, kako u pozitivnom tako i u negativnom smislu (Sefa et al. 2018). To se u pravilu odnosi na činjenicu da putem interneta mladi mogu pristupiti brojnim informacijama koje ih zanimaju, a vezane su za temu seksualnosti, no međutim te informacije nisu ponekad pouzdane i povezane su s seksualnim rizičnim ponašanjem. Rezultati istraživanja pokazuju da mediji uglavnom pružaju nedovoljno informacija o reproduktivnom zdravlju, imaju tendenciju da promovišu seksualne stereotipe (Kunkel et al. 2003), prikazuju nerealističnu sliku seksa (Greenberg, 1994) i predstavljaju seksualni odnos kao razuzdanu aktivnost (Arnett, 2002).

Moreno et al., (2009) identifikovali su korisnike veb sajta za društveno umrežavanje myspace.com koji je na svojim profilima opisao ili prikazao seksualno rizično ponašanje. Oni koji su nasumično odabrani u eksperimentalnu grupu dobili su e-poštu u kojoj ih je ohrabrivao da ispituju sadržaj na svojim profilima. Došlo se do značajnog smanjenja prikazane seksualne aktivnosti na njihovim profilima tokom praćenja. Velika platforma za pojavu rizičnog seksualnog ponašanja su Facebook i Instagram, putem kojih mladi učestalo objavljuju seksualne sadržaje i gole fotografije (Collins et al. 2017), pa tako društvene mreže funkcionišu kao mehanizam putem kojeg se ubrzano šire razni sadržaji. Pričaonice (eng. chat rooms) su jedan od učestalijih izvora dečje pornografije. Unutar njih između registrovanih i zainteresovanih korisnika razmenjuju se seksualni podaci, informacije koje uključuju i maloletnike. Seksualni sadržaji su mogu pojaviti prilikom pretraživanja web stranica koje i nisu povezane sa seksualnim sadržajem, u vidu virusa i reklama što svakako predstavlja opasnost za mlade.

Nove tehnologije utiču na način na koji tinejdžeri vide sebe i izazivaju sukob između neindifikovanog identiteta adolescenata i njihove želje da budu viđeni. Ova želja može navesti mlade da se izlože na mreži. U dve studije fokus grupa Groenestein et al. (2016) istraživali su kapacitet tinejdžerki da procene da li je stranac na mreži odrasla osoba ili vršnjak. Njihovi nalazi sugerišu da je samo 43% bilo u stanju da proceni ovu razliku, a čini se da je problem u tome što tinejdžerke ignorišu potpuno lična pitanja i preterano interesovanje za seksualne stvari.

Takođe treba očekivati da drugi manje očigledni faktori kao što su aspiracije i osećaj sebe takođe utiču na to kako mladi ljudi biraju, posećuju i koriste medije. Dok mladi tumače i procenjuju seksualni medijski sadržaj, oni takođe mogu ali ne moraju da ugrade ono što vide u sopstveni osećaj sebe koji se razvija. Nekoliko studija tinejdžerske interpretacije učestalosti seksualnog sadržaja u medijima i veliki broj radova na konceptu selektivne percepcije sugerišu da svi članovi publike neće videti ili interpretirati istu poruku neprimerenog seksualnog sadržaja na isti način (Zillmann, 1985).

Model medijske prakse predviđa da će studije otkriti da efekti nisu ujednačeni, i da mladi verovatno nauče da devojke moraju da budu lepe da bi privukle muškarce; da je seks zabavan i bez rizika; i da većina ljudi često razmišlja i ima seks, često bez mnogo brige o ljubavi ili stabilnosti veze (Kunkel et al. 1999). Međutim nisu svi tinejdžeri izloženi istoj količini ili vrsti seksualnog medijskog sadržaja, a neki će se odupreti predstavljenoj dominantnoj seksualnoj ideologiji. Na primer u nekim nedavnim analizama veb lokacija adolescentkinja, otkriveno je da su devojke kritikovale slike koje vide o sebi u medijima i stvarale alternativna shvatanja o tome šta bi seks i seksualnost mogli biti (Stern, 1999). U istraživanju Harvija et al. (2007) sugeriše se da se mladi često pitaju o normalnosti seksualnih situacija. Žele da znaju da li je njihovo ponašanje uobičajeno ili prihvatljivo, možda u poređenju sa njihovim vršnjacima ili društvom uopšte. Dodatni uvid mogu da daju

istraživanja Danebacka et al. (2012) gde oni navode radoznalost i stid kao motivaciju za interakciju sa seksualnim informacijama na mreži.

ZAKLJUČAK

Upotreba savremenih društvenih medija i virtuelna komunikacija sastavni su deo svakodnevnog života mladih koji ga koriste u različite svrhe. Međutim, kako se poslednjih godina promenio format veća, tako su se menjale i onlajn akcije mladih, korišćenjem novih interaktivnih resursa. Takva upotreba interneta dovela je do rizika narušavanja privatnosti i sigurnosti, kao i izloženosti seksualnim neprimerenim sadržajima. Izloženost onlajn rizicima može imati negativne i dugotrajne posledice po mlade.

Poslednjih godina sprovedena su istraživanja koja su pokušala da objasne zašto se mladi upuštaju u rizična ponašanja na internetu, kao što je pretraživanje i pregledanje pornografskog sadržaja i seksting, slanje poruka seksualne sadržine i drugo, kao i zašto se neki odupiru predstavljenoj dominantnoj seksualnoj ideologiji. Vrlo malo je istraživanja koja su se bavila ohrabrivanjem mladih da ispitaju sadržaj na svojim profilima, kao i procesom primene onlajn informacija van mreže koji nam je je generalno ostao nepoznat. Ovakva istraživanja su posebno relevantna jer se povećava pristup sve eksplicitnijem seksualnom sadržaju putem savremenih društvenih medija, a istovremeno bi se sa mladima moglo raditi na razvoju preventivne strategije i strategije za suočavanje sa rizicima sa kojima se mogu susresti prilikom onlajn okruženja.

LITERATURA

Abma, J. C., Martinez, G. M., Mosher, W. D., & Dawson, B. S. (2004). *Teenagers in the United States: Sexual activity, contraceptive use, and childbearing*. Vital and Health Statistics, 23(24), 1–48

Arnett J. J. (2002). *The sounds of sex: Sex in teens' music and music videos. Sexual teens, sexual media: Investigating media's influence on adolescent sexuality*. London: Routledge, str. 253-264.

Ballester-Arnal, R., Gimenez-Garcia, C., Gil-Llario, M. C., & Castro-Calvo, J. (2016). *Cybersex in the "Net generation": Online sexual activities among Spanish adolescents*. Computers in Human Behavior, 57, 261–266

Baumgartner, S. E., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2010). *Unwanted online sexual solicitation and risky sexual online behavior across the lifespan*. Journal of Applied Developmental Psychology, 31, 439–447.

Baumgartner, S. E., Sumter, S. R., Peter, J., Valkenburg, P. M. i Livingstone, S. (2014). *Does country context matter? Investigating the predictors of teen sexting across Europe*. Computers in Human Behavior, 34, 157-164

Braun-Courville, D. K., & Rojas, M. (2009). *Exposure to sexually explicit web sites and adolescent sexual attitudes and behaviors*. Journal of Adolescent Health, 45, 156–162

Burić, J., Juretić, J., Štulhofer, A., (2018) *Uloga dispozicijskih, socijalizacijskih i ponašajnih čimbenika u dinamici slanja seksualno eksplicitnih poruka u adolescenciji*, Psihologijske teme, 27, 409-435

Bushman, B. J., & Cantor, J. (2003). *Media ratings for violence and sex: Implications for policymakers and parents*. American Psychologist, 58(2), 130–141

Cho, C-H., Cheon, J., (2005) *Children's exposure to negative Internet content: effects of family context*. Journal of Broadcasting and Electronic Media, 49(4),488-509

- Collins, R. L., Strasburger, V. C., Brown, J. D., Donnerstein, E., Lenhart, A. i Ward, L. M. (2017). *Sexual media and childhood well-being and health*. *Pediatrics*, 140(Supplement 2), 162-166.
- Cooper, K., Quayle, E., Jonsson, L. i Svedin, C. G. (2016). *Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature*. *Computers in human behavior*, 55, 706-716
- Gagnon, J. H., & Simon, W. (2005). *Sexual conduct: The social sources of human sexuality*. New Brunswick, NJ: Aldine Transaction.
- Gravningen, K., Aicken, C. R. H., Schirmer, H., & Mercer, C. H. (2016). *Meeting sexual partners online: Associated sexual behaviour and prevalent chlamydia infection among adolescents in Norway: A cross-sectional study*. *Sexually Transmitted Infections*, 92(2), 91–9
- Greenberg B. S. (1994). *Content trends in media sex. U Media, children, and the family: Social scientific, psychodynamic, and clinical perspectives* (ur. D. Zillman et al.). Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum, str. 165-182.
- Griffiths, M. D. (2012). *Facebook addiction: Concerns, criticisms and recommendations*. *Psychological Reports*, 110(2), 518–520
- Groenestein, E., Baas, N., Van Deursen, A. J. A. M., & De Jong, M. D. T. (2016). *Strategies and cues adolescents use to assess the age of an online stranger*. *Information, Communication & Society*, 20, 1–18.
- Harvey, K. J., Brown, B., Crawford, P., Macfarlane, A., & McPherson, A. (2007). *'Am I normal?' Teenagers, sexual health, and the Internet*. *Social Science & the Internet*, 65, 771–781.
- Hodžić, A., Nikolić, T. (2002) *Rod jeste bitan: okvir rizičnog seksualnog ponašanja hrvatskih adolescenata i adolescentica*. Reč : časopis za književnost i kulturu. - ISSN 0354-5288 (Br. 67(13), str. (259-286)
- Klettke, B., Hallford, D. J. i Mellor, D. J. (2014). *Sexting prevalence and correlates: A systematic literature review*. *Clinical Psychology Review*, 34, 44-53.
- Kuzmanović, D., Pavlović, Z., Popadić, D., Milošević, T., (2019) *Korišćenje interneta i digitalne tehnologije kod dece i mladih u Srbiji, Rezultati istraživanja Deca Evrope na internetu*. Institut za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu,
- Kunkel D, Cope K, Farinola W, et al. (1999.) *Sex on TV: A Biennial Report to the Kaiser Family Foundation*. Santa Barbara, CA: University of California,
- Kunkel D., Biely E., Eyal K., Cope-Farrar K., Donnerstein E., Fandrich R. (2003). *A biannual report of the Kaiser Family Foundation: Sex on TV 3*. Menlo Park, CA: Kaiser Family Foundation.
- L'Engle, L. K., Jackson, C. (2008): *Socialization Influences on Early Adolescents' Cognitive Susceptibility and Transition to Sexual Intercourse*, *Journal of research on adolescence*, 18(2), 353–378
- Mitchell KJ, Finkelhor D, Jones LM, Wolak J. (2012) *Prevalence and characteristics of youth sexting: a national study*. *Pediatrics*; 129: 13–20
- Moreno, M. A., VanderStoep, A., Parks, M. R., Zimmerman, F. J., Kurth, A., & Christakis, D. A. (2009). *Reducing at-risk adolescents' display of risk behavior on a social networking site*. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, 163, 35–41.
- Peter, J., Valkenburg, P. M. (2016). *Adolescents and pornography: A review of 20 years of research*. *The Journal of Sex Research*, 53(4-5), 509-531.
- Radovanović, S., Kocić, S., Šorak, M., & Milić, Č. (2010). *Stavovi i ponašanje studenata u vezi sa reproduktivnim zdravljem*. *Medicinski pregled*, 63(11-12), 859–862

- Rice E, Rhoades H, Winetrobe H, Sanchez M, Montoya J, Plant A, Kordic T. (2012) *Sexually explicit cell phone messaging associated with sexual risk among adolescents*. Pediatrics; 130: 667–73
- Sedlecki, K. (2001). *Ponašanje i stavovi adolescenata relevantni za reproduktivno zdravlje*. Stanovništvo, 39(1–4), 91–117
- Sefa, F. O., Adu, A. (2018). *Internet Pornography Seeking Among Senior High Schools in the Tema Metropolis*. Journal of Education and Practice, 9(21), 36-44.
- Stanković., B. (2007). *U susret promociji reproduktivnog zdravlja mladih*. Zbornik Instituta za pedagoška istraživanja, 39(2), 383–396.
- Šikanić Dugić, N. (2010) *Spolno prenosive infekcije u adolescenata*. Medicus, 19(1),13-18.
- Tokunaga., R.S. (2010) *Following you home from school: A critical review and synthesis of research on cyberbullying victimization*. Computers in human behavior, 26(3),277-287
- United Nations Office on Drugs and Crime. (2014). *Global report on trafficking in persons* (United Nations publication, Sales No. E.14.V.10). Retrieved from https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/GLOTIP_2014_full_report.pdf
- Valcke, M., Schellens, T., Van Keer, H., Gerarts, M., (2007). *Primary school children's safe and unsafe use of the Internet at home and at school: An exploratory study*. Computers in Human Behavior, 23(6),2838-2850
- Van Ouytsel, J., Ponnet, K. i Walrave, M. (2014). *The associations between adolescents' consumption of pornography and music videos and their sexting behavior*. Cyberpsychology, Behavior and Social Networking, 17, 772-778
- Zillmann D, Bryant J, eds (1985). *Selective Exposure to Communication*. Hillsdale, NJ: Erlbaum,
- Wolak J, Mitchell K, Finkelhor D. (2007) *Unwanted and wanted exposure to online pornography in a national sample of youth Internet users*. Pediatrics; 119: 247–57
- Ybarra, M. L. i Mitchell, K. J. (2008). *How risky are social networking sites? A comparison of places online where youth sexual solicitation and harassment occurs*. Pediatrics, 121(2), 350-357
- Ybarra, M. L., Strasburger, V. C. i Mitchell, K. J. (2014). *Sexual Media Exposure, Sexual Behavior, and Sexual Violence Victimization in Adolescence*. Clinical Pediatric, 53(13), 1239-1247
- Young, R., Subramanian, R., Miles, S., Hinnant, A., & Andsager, J. A. (2016). *Social representation of cyberbullying and adolescent suicide: A mixed-method analysis of news stories*. Health Communication, 32(9), 1–11

CONTEMPORARY SOCIAL MEDIA AND RISKY SEXUAL BEHAVIOR OF THE YOUTH

Abstract: *The sexual behavior of the youth is not only influenced by the intense individual changes that adolescents face, but also by the social environment. Today's young people's understandings are determined by the process of globalization and are formed under the extremely strong influence of mass culture and the media. The ease of using social media, their availability to a large number of adolescents, the perceived anonymity related to the provision of sensitive topics related to the provision of sexual information increased the interest of researchers in researching the connection between exposure to sexual media content and risky sexual behaviors of young people, which is the subject of this paper. The aim of the paper is to point out the importance of examining the influence of modern social media on the risky behavior of the youth with special reference to how sexual content is interpreted and incorporated into their lives.*

Keywords: *social media, risky sexual behaviors, youth, sexual content*